

25/1 - 1956.

Skógarvörðurinn á Austurlandi

STARFSSKÝRSLA FYRIR ÁRIÐ 1955

Sigurður Blöndal

Starfsskýrsla skógarvarðarins á Austurlandi fyrir árið 1955.

1. Veðurfar.

Veðurathuganamaðurinn á Hallormsstað, Páll Guttormsson, gefur eftirfarandi yfirlit yfir veðráttuna hér 1955:

Fyrstu 3 mánuðir ársins voru frostharðir, einkum febrúar. Heildarhitastig þessara mánaða er hið lægsta, síðan mælingar hófust hér, og samanlagt úrfelli með því allra minnsta.

Í apríl, maí og júní var úrfellið allt að 1/3 undir meðallagi, og hitastigið var í tapu meðallagi. Frostkaflinn, sem kom frá 12. - 20. maí, var óvenjulega harður á þeim tíma árs.

Júlí og ágúst voru með hæstu hitasummu samanlagt, er hér hefir mælt. Í júlí var ákaflega sólrikt og mikinn hluta af ágúst. Úrfelli var mjög lítið, einkum í júlí. Í júlí var mistur í 6 daga og 2 í ágúst.

Landátt var ekki nærri eins algeng í september og í júlí og ágúst, en úrfellið var í góðu meðallagi.

Í október var úrfellið aðeins 1/5 af meðalúrfelli í þeim mánuði. Áttin var læg, breytileg. Loftið var oftast kalt.

Í nóvember var úrkoma minni en í meðallagi og hitinn 1,5 stigum yfir meðallagi.

Í desember var vindurinn alltaf kaldur. Það var eini mánuður ársins, þegar alltaf var alhvítt, en snjórinn var þó ætíð grunnur. Hitinn var 3 stigum undir meðallagi.

Hitastig, úrfelli og sólskinsstundir einstakra mánaða var:

	J	F	M	A	M	J	J	Á	S	O	N	D
Hití	-2,9	-4,3	-1,1	4,3	4,2	8,9	13,9	12,5	7,8	1,5	2,3	-3,4
Úrf.	32,6	65,7	19,2	91,0	12,8	43,2	13,5	28,1	69,5	15,7	59,0	38,4
Sólsk.	-	-	-	103	227	174	211	164	101	-	-	-

Meðalhiti júní-sept. 10,8 stig - vik frá meðallagi +1,1 stig.

    "-    maí-sept. 9,5 " - " " " " +0,6 "

Ársúrcoma 488,7 mm - 213,9 mm undir meðallagi.

Á s.l. vori var komið fyrir lágmarkshitamáli alveg við yfirborð jarðar í skógarjaðrinum ofanvið Efstareit í Mörkinni.

Lægsta hitastig á árinu varð 19. janúar -16,2 stig.

Hæsta " " " " 24. júlí 26,0 "

Síðasta vorfrost kom 8. júní -1,6 stig - við jörð mældust þá -4,8 st

" frost við jörð kom 25. júní -2,8 stig - í melaskýli þá 0,5 "

Fyrsta " " " " 1. ág. -0,5 " - " " " 3,0 "

" frost í melaskýli 1. sept. -1,5 " - við jörð þá -4,6 "

Dagar með 20 stiga meðalhita og meira urðu 14 á sumrinu á tímabilinu 7. júlí til 11. ágúst.

Við höfum að gamni reiknað út eftir töflu prófessors Morks fjölvaxtareininga fyrir júní, júlí og ágúst. Niðurstaðan varð: Í júní 54,41, í júlí 96,63 og í ágúst 81,58. Alls í 3 mánuði 232,62 vaxtareiningar. Þetta er meira en á einni þekktri strandstöð í Þrændalögum sumarið 1938, en samsvarar stöðvum í 7-800 m hæð yfir sjávarmál í Suður-Noregi sama sumar. Því miður vantar upplýsingar um fjölda vaxtareininga á stöðvum í Norður-Noregi, en þar ætti að vera hægt að fá frá Mork nú. Gæti það verið mjög fróðlegt. Ennfremur væri fróðlegt að gera samanburð við einhverjar stöðvar hér á landi.

## 2. Girðingafrankvæmdir.

Litlu var kostað til venjulegs viðhalds girðinga á árinu - eða um 1.400 kr. Hins vegar var frá ágústbyrjun hafin endurnýjun á Markargirðingunni og skógargirðingunni á Bjarginu og byrjað á alveg nýrri girðingu í Hafursárlandi. Verki þessu stjórnaði Guðmundur Pálsson frá Hjalmsstöðum af mikilli þryði. Skal nú frankvæmdunum lýst:

Markargirðingin er nú orðin meira en 50 ára gömul og hefir dugað framúrskarandi vel, en endurnýjun hennar er samt orðin óhjákvæmileg, þar eð neðstu strengirnir eru víða orðnir vallgrónir og girðingin því of lág. Þá var hliðið á girðingunni orðið algerlega ónýtt, svo að ekki varð komizt hjá að reisa nýtt og breiðara og heppilegar staðsett en hið gamla fyrir umferð stórra vörubifreiða.

Gamla girðingin var tekin upp meðfram þjóðveginum og um 100 m langur kafli af austurhliðinni. Var þetta síðan girt með nýju neti og gaddavír, og nýir járnstaurar settir með þjóðveginum, en hinir gömlu, sem mega heita óskamdir, notaðir á austurvangnum. Vinnan við þetta kostaði um 1700 kr. Lengd endurgirta kafllans er 240 m.

Steypt var nýtt hlið við þjóðveginn og reyndist allur kostnaður við það verk um 2.000 kr. Þessi mikli kostnaður stafaði af því, hve grunnur var óhentugur. Þurfti því geysimikið ~~erfi~~ í sökkul.

Bjarggirðingin, sem reist var árið 1927, var nú orðin svo léleg að endurnýjun hennar þoldi enga bið lengur. Var þessi kafli nú gerð úr nýju efni, nema hvað hægt var að nota járnstaura úr gömlu girðingunni og dælitíð af tréstyttum. Lengd nýja kafllans er 2.300 m.

Nýja girðingin er lögð nokkuð öðruvísi en hin gamla, þar eð reynsla hafði sýnt, hvar snjóar lögðust mest á hana. Voru nú þræddir eftir því sem hægt var hávaðar, þar sem snjó skefur af, og tekinn var af girðingunni krókur, sem lá nokkuð suðvestur fyrir Þverbjarg. Við þetta tókst að nota 230 m langan kafli af Þverbjarginu, sem er engu fær nema fullgínum fljúgandi. Fyrir því er nýja girðingin 550 m styttri en hin gamla. En þessi stytting kostaði það að girða þurfti yfir gil eitt, sem fyllist af snjó á vetrum. Mun nú tíminn leiða í ljós, hvort girðingin stenzt þar.

Hin nýja girðing virðist í alla staði hin ~~þæg~~stasta, enda veitir ekki af, þar eð hún liggur líklega á köflum í um 400 m hæð yfir sjávarmál og ísing getur orðið mjög mikil þarna. Er hún mjög víða styrkt fyrir hliðarskjálfta með þríhyrningum úr tré.

Auk nýs vírnets og gaddavírs var notað eftirfarandi af nýju efni:

Burðarstaurar: Birki 120 stk., lerki 80, belgískir járnstaurar 28, agrískir járnstaurar 50. Alls 278 stk.

Styttur: 240 stk. úr birki og 190 úr lerki. Alls 430 stk.

Hornstaurar úr tvöföldum braggabogum: 11 stk.

Einfaldir braggabogar í flugggirðingar: 8 stk.

Stáltunnur í laki: 5 stk.

Vinnukostnaður við þessa girðingu varð 21.000 kr. og kostnaður við efnisflutning 3.000 kr. Alls 24.000 kr., eða tæplega kr. 10.500 á km.

Jarðýta **flutti** efnið uppá Bjargsel, en þaðan var það flutt á klakk að girðingarstaðinu.

Auk þess efnis, sem hér hefir verið talið, var flutt uppá Bjargsel eftirtalið efni til notkunar við áframhaldandi endurnýjun skógargirðingarinnar frá Hálshliði útá Hafursá:

16 rúllur af vírneti.

80 stk. burðarstaurara úr birki og lerki.

10 " járnstaurar.

Er flutningur þess meðtalinn í ofangreindum flutningskostnaði.

Hafursárgirðing. Þessi girðing verður 1.200 m löng og er stæði fyrir hana mjög gott og auðvelt að vinna að uppsetningu. Efni var flutt á girðingarstæðið á jarðýtu. Lokið var við að reka niður burðarstaura og ganga frá hornstaurum. Auk vírnets og gaddavírs, sem í þessa girðingu þarf, hafa verið settir í hana

160 stk. burðarstaurar úr birki,  
10 " amrískir járnstaurar og  
ca. 200 " styttur úr birki liggja á girðingarstæðinu.  
Vinnu- og flutningskostnaður nam samtals um 3.000 kr.

Pípuhliðið við Hafursá er orðið mjög lélegt. Baði er veggrindi alltof lítil á alla vegu og a.m.k. helmingi of langt bíl er milli pípanna. Auk þess er hliðið skakkt við nýja þjóðveginn, sem lagður var fyrir nokkrum árum neðanvið Hafursártún. Voru því gerðar ráðstafanir til að gera þarna nýtt pípuhlið. Okkur bauðst veggrind, sem Sauðfjarveikivarnirnar áttu við Lagarfljótsbrú, og var hún keypt. Kostaði grind þessi 2.000 kr., og taldi Einar Semundsen það góð kaup. Þá var jarðýta látin geyfa gryfju undir hið nýja hlið, svo að hægt verði að steypa það strax næsta vor, áður en umferð hefst að ráði.

### 3. Skógarhögg.

Á þessu ári var langmest höggvið neðst í Lýsishól kringum Stekkjarstig. Var lítilsháttar grisjað þar af birkiskógi, sem ætlað er að standa áfram, en mest grisjað á svæðum, sem þegar hefir verið gróðursetti (grisjaður skermur yfir öllu sitkagreninu og nokkru rauðgreni) og grisjað svæði, sem gróðursetja má í grenitegundir og lerkí á vori komanda. Þó mun þetta svæði hrökkva skammt, ef gróðursett verður nokkuð að ráði. Hér fékkst allmikið magn af girðingastaurum.

Yzt í Partinum var grisjað dálítið í því skyni að fá girðingastaura.

Þá var nokkuð grisjað fyrir gróðursetningu á Atlavíkurklettum ofan þjóðvegjar, en hverfandi lítið féll þar af nothæfum viði.

Loks var lítills háttar grisjun framkvæmd á Tófuklökk, neðan þjóðvegjar í Ásunum.

Þótt eftirspurn eftir skógvíði til eldsneytis sé því nær horfin, er allataf nokkuð pantað af girðingastaurum og hugsanlegt er, að auka megi eftirspurn á þeim, ef þeir eru vel flokkaðir. Var í haust tekin upp slíkur flokkun, og er hún sem hér segir:

	lengd	toppþvm.
Burðarstaurar I	1,80 m	8 - 10 cm
-"- II	1,80 "	5 - 8 "
-"- III	1,30 "	5 - 8 "
Styttur	1,30 "	3,5 - 5 "

Þvermálið er mælt á berki. Þegar er sýnt, að flokkun þessi mælist vel fyrir hér í nágrenninu. Burðarstaurar III eru átlaðir á skuðþarma, þar sem ekki þarf nema 3 strengja gaddavírsgirðingu.

Viðarhöggið á árinu nam alls um 27 tonn. Er þá miðað við, að af burðarst. I fari 100 stk. í tonnið, af burðarst. II 180 stk., af burðarst. III 300 stk. og styttnum 500 stk. Af þessu magni var:

Eldiviður .....	ca. 15,00 tonn
Burðarstaurar I	25 stk. " 0,25 "
-"- II	1.450 " 8,00 "
-"- III	85 " 0,30 "
Styttur	1.600 " 3,20 "

Alls 26,75 tonn.

Eftirtaldir birgðir eru fyrirbyggjandi við áramót:

Eldiviður .....	ca. 6	tonn
Burðarstaurar I .....	15	stk.
"- II .....	220	"
"- III .....	75	"
Styttur .....	450	"

Auk þessa þeir 30 burðarstaurar, sem liggja á Bjargseli og nefndir voru áður.

Við síðustu áramót voru taldir miklu meiri birgðir af eldiviði en nú, en allmikið magn af þeim birgðum mun hafa verið viður, sem tekinn var að fúna. Hefir hann einvörðungu verið notaður hér á staðum, en aðeins seldur viður, sem ekki hafði legið yfir sumar.

Fyrir jólin voru felld nokkur rauðgrenitré í Mörkinni og 2 af gamla rauðgreninu við Jökullæk, ennfremur 1 fjallapínur í suðurhorni gamla græðireitsins. Þá voru felldar nokkrar þróðfurur úr lundinum í Efri-Mörkinni. Allt voru þetta tré, sem nauðsynlegt var að fella. Neskaupstaða og Seyðisfjarðarkaupstaðir keyptu 2 stærstu trén, sem reist voru þar sem almenningsjólátré á torgum. Bæði trén voru 6 m há. Fór rauðgrenitré frá Jökullæk til Neskaupstaðar, en fjallapínur úr Mörkinni til Seyðisfjarðar. Toppar flestra hinna grenitrjána reyndust vel nothæf jólátré og voru þau seld félögum og stofnunum hér austanlands. Verzlanir hér á Héraði og á Reyðarfirði fengu þegar það, sem þar þurftu af jólagreinum.

Seld jólátré voru 7 talsins, 32 kg af furugreinum og 45 kg af grenigreinum. Auk þessa voru Landgræðslusjóði send til reynslu 185 kg af grenigreinum, en höfðu ekki reynt sölufarar.

Verðmæti viðarafurða ársins 1955:

Andvirði seldra jólátrjáa og greina .....	kr. 2.263,00
Andvirði selds eldiviðar .....	" 1.650,00
Girðingastaurar:	
Andvirði seldra .....	kr. 5.932,50
Verðmæti afhentra til skógargirðinga á jörðum einstaklinga ..	" 1.500,00
Verðmæti staura í Bjarggirðingu ....	" 1.658,50
"- " í Hafursárgirðingu .	" 1.820,00
"- birgða .....	" 3.033,00 " 13.944,00
<u>Alls 17.856,00</u>	

Kostnaður við skógarhögg varð alls kr. 18.095,00 á árinu. Enda þótt hinar litlu birgðir af eldiviði, sem til eru, seldust, er greiðlega halli á skógarhögginu, þegar jólátrén og greinarnar eru fráteknaðar. Þg er samt bjartsýnn á, að svo þyrfti ekki verða í framtíðinni, ef hægt væri að höggva meira af staurunum á samfelldum svæðum en gert hefir verið. Allmikið hefir nefnilega verið gert að því að leita að staurum yfir stór svæði, þegar þurft hefir að afgreiða pantanir í flýti. Ef alltaf er hægt að eiga nokkrar birgðir, ætti ekki eins að koma til þess.

#### 4. Græðireitur.

Nýrekt. Sumarið 1954 var rutt 1.300 m<sup>2</sup> svæði uppeftir í áframhaldi af Efstareit, en hafði ekki verið plægt. Engin tók reyndust á að gera svæðið nothæft til dreifplöntunar á þessu sumri. En nú var það plægt og herfað í júníbyrjun og síðan herfað aftur um miðjan ágúst, er mómold hafði verið ekið í það. Þá voru grafin í svæðið 65 m löng holræsi og notað í þau grjótt. Loks var ekið í það 37 bil-



hlössum af mómold og 10 bílhlössum af mykju. Alls kostuðu framkvæmdir þessar tæplega 7.800 kr., og er þá ekki meðtalinn áburður og kostnaður við hann.

Breytingar á gamla reitnum. Byrjað var á að sameina í eitt miðsvæðin tvö í Neðstareit. Þegar því verður lokið, mun vinnuástaða í þessum reit batna að mun. Til þess að komast þessu í kring, þurfti að hækka neðra svæðið nokkuð, og fóru í það 35 bílhlöss af mómold, sem dreift var undir gróðurmolderlagið (en því var ýtt til hliðar á meðan). Auk þess var ekið í uppfyllta svæðið 12 bílhlössum af sandi. Átti því þessi reitur að verða í ágætum ástandi í nokkur ár.

Nú er þrotin sandnáman í meinum útaf Hallormsstaðarbanum, og verður því að sækja sandinn í Gunnlaugsstaðavík, um 10 km leið hédar. Kostnaður við endurbót þessa varð um 6.000 kr.

Áburðarnotkun. Af tilbúnum áburði var þetta notað á árinu í græðireitinn:

350 kg brennisteinssúrt kalí,  
560 " þrífosfat,  
550 " ammóníumnitrat.

Af húsdýraáburði var notað eftirfarandi:

60 tonn sauðatað (20 bílhlöss)  
6 " kúamykja (2 " )

Auk þessa þau 10 bílhlöss af kúamykju, sem ekið var í nýja svæðið í haust.

Birgðir af áburði í árslok:

500 kg brennisteinssúrt kalí,  
700 " þrífosfat,  
250 " ammóníumnitrat,  
9 tonn sauðatað.

Auk þessa er eftir að taka á Hafursá 18 tonn af sauðataði, sem greitt var á s.l. vori með salpéttri í skiptum, svo að þetta magn má telja til birgða.

Allur kostnaður við innkaup, flutning og dreifingu á áburði varð um 17.500 kr. á árinu.

Fleira um jarðvinnslu. Auk þess, sem hér hefir verið talið, var ekið í græðireitinn 3 bílhlössum af mómold og 8 bílhlössum af sandi eða samanlagt í nýrækt og gamla reitinn

20 bílhlössum af sandi og  
75 " " " mómold.

Það var til mikils hægðarauka við mótækjuna, að hægt var að moka beint úr skurðuppmokstrum á Ormsstöðum. Á hinn bóginn tafði þá fyrir, er moldin var tekin í endurbótina á Neðstareit, að ekki var nema rekustunga á klaka, og var þó kominn 20. júní!

Sáning. Eftirfarandi tafla sýnir, hverju og hve miklu var sáð vorið og haustið 1955. Eins og fræðslarnir bera með sér, var nú sáð óvenjulega seint. Það stafaði af hinum afskaplegu þrengslum í græðireitnum. Á sáningarsvæðinu stóð allmikið af plöntum til dreifsetningar, svo að ekki var hægt að byrja vinnslu undir sáningu fyrr en þetta áhrði verið dreifsett. En dreifsetningin gat ekki

Frásýning á Hálormsstað vor og haust 1955.

Tegund	Uppruni	Merki	kg	m <sup>2</sup>	Frás. n.
✓Birki, íslenzkt	Bæjarstaður	001-100-54	3,000	77,6	301
✓Birki, íslenzkt	Hálormsstaður	003-100-54	9,000	168,3	302
✓Hengibjörk	Storhove, Romed. N.	4001-200-54	0,200	5,6	324
✓Steinbirki	Elizarovskhér. R	4101- -54	0,500	6,2	303
Gráelri	Rognan, Salten N	4200-200-54	0,500	18,4	325
Reynir, íslenzkur	Ýmsir staðir		33,885	45,0	
✓Brodd-og blágreni	Sapinero, Colo. B	2050-3100-54	1,620	69,0	304
✓Rauðgreni	Ivdél, Úral, R	3416-150-54	1,000	34,5	307
✓Rauðgreni	Norður-Helgel. N	3405-100-51	2,000	66,0	159
✓Sitkagreni	Cordova A	108-100-54	1,000	33,6	308
✓Sitkabastarður	Lawing Moose P.A	401-200-51	3,000	60,5	164
✓Rússalerki	Karpinsk, Úral R	3650- -54	0,500	19,4	309
✓Rússalerki	Arkang.-Vélsk R	3651-150-54	1,000	20,3	310
✓Siberíulerki	Askís, Krasnojarsk R	3602-500-54	2,000	71,4	311
✓Siberíulerki	Chebalinsky R	3601-1200-53	0,700	27,0	312
✓Gráfura	Salida, Colo. B	2650-3300-54	1,000	18,5	313
✓Broddfura	Salida, Colo. B	2200-3500-54	0,500	18,2	314
✓Hnöttfura	Sapinero, Colo. B	2600-2300-54	0,015	0,5	315
✓Gulfura	Sapinero, Colo. B	2500- -54	0,225	5,9	316
✓Kontortafura	Skagway, A	1001-250-53	0,500	13,0	170
✓Kontortafura	Sapinero, Colo. B	1002-3200-54	0,100	3,9	317
✓Kontortafura	Salida, Colo. B	1003-3300-54	0,200	5,8	318
✓Skógarfura	Troms strönd N	3003- 100-38	1,500	34,5	319
✓Sveigfura	Sapinero, Colo. B	2550-3100-54	0,030	0,9	320
✓Hvítþinur	Sapinero, Colo. B	2400-3000-54	1,500	25,1	321
✓Fjallapöll	Lawing, A	604- -54	1,000	21,3	322
✓Marþöll	Cordova, A	700-100-54	0,100	5,3	323
Alls			66,575	375,7	

A = Alaska. B = Bandaríkin. N = Noregur. R = Ráðstjórnarríkin.

hafizt fyrir en afhendingu plantna úr reitnum var lokið. Þannig rekur sig eitt á annars horn, meðan ekki er hægt að láta a.m.k. 1/4 hluta græðireitsins liggja í tröð ár hvert.

Segja má, að sýningarnar tækjust allvel allt um þetta, og var það að þakka hinu óvenjuhlýja sumri. Þó voru fræplöntur ekki eins fallegar í haust einsog eftir sumarið 1953.

Rótarbruni gerði verulegan usla í lerkinu frá Karpinsk og Vélsk einkum hinu síðarnefnda, en ekki mikinn í síberíulerkinu og öðrum te undum.

Um spírun einstakra tegunda og staðbrigða vísast til fræseðlann

Sakir þeirrar reynslu, sem fékkst sumarið 1954 með sýningu kontortafuru (fræið spíraði ekki fyrir en s.l. vor að neinu ráði), var nú kontortafurunnú sáð í haust. En ekki varð nóg pláss til að sá henni allri.

Keypt var til viðbótar allmikið af gluggum yfir fræbeð, en ekki hægt að taka alla í notkun í sumar, þaræð gler vantaði og kom ekki fyrir en í haust. Eru nú til gluggar yfir 280m<sup>2</sup>. Þá var keypt timbur í nýja karna fyrir tæpar 2.800 kr., en ekki var það alveg allt notað. Loks var smíðaður nýr rásavaltari fyrir sýningu, þar eð valtari, sem

smíðaður var á Selfossi í fyrra og sendur hingað þá, reyndist ónot-  
hæfur. En áhald þetta dregur allmikið úr kostnaði við sáningu, mið-  
að við eldri aðferðir.

Alls nam kostnaður við vor- og haustsáningu líðlega 7.500 kr.,  
eða kr. 8,57 á m<sup>2</sup>, og er það ívið minna en áætlað var á m<sup>2</sup> á skógar  
varðafundinum.

Dreifsetning. Eins og eftirfarandi tafla sýnir, voru alls drei-  
settar 372.060 plöntur barr- og lauftrjáa og 7.150 græðlingar, eða  
samtals 379.210 plöntur. Er það langsamlega mesta dreifsetning hér  
græðireitnum til þessa. Það eru hinar miklu sáningar 1953, sem nú  
fóru að segja til sín. Svotil allt voru þetta barrtré. Það er vita-  
skuld slæmt, að ekki skyldi vera hægt að dreifsetja neitt birki í  
þetta sinn, en þess var enginn kostur sakir plássleysis, enda varð  
ekki pláss fyrir öll barrtré, sem þurft hefði að dreifsetja.

Að þessu sinni voru öll barrtré dreifsett langseftir beðum, og  
notaði hver stúlka 3 bretti. Þessi aðferð reyndist bæði léttari og  
fljótlegri en sú sem áður var notuð, og verkið áreiðanlega eins vel  
af hendi leyst. 266.000 plöntur voru dreifsettar í ákvæðisvinnu og  
unnu 4 stúlkur að dreifsetningunni, ealls rúm 40 dagsverk. Meðaldags-  
afköst þessara 4 stúlkna í ákvæðisvinnu reyndust nálægt 6.400 plönt-  
um. Þó hafði ein þeirra ~~XXXXXX~~ aldrei snert á þessu verki fyrr og  
önnur raunar engin stúlka, heldur kona á sjötugsaldri! Mestu dags-  
afköst einnar stúlkunnar urðu rúmlega 9.500 plöntur. Þetta eru mjög auk-  
in dagsafköst frá því sem verið hefir hér í græðireitnum. Það þótti  
gott, ef dagsafköst urðu 5.000 plöntur. Enginn vafi er á, að afköst-  
in myndu enn aukast verulega, ef skákirnar í græðireitnum væru  
lengri en nú er.

Einsog að líkum letur var veður til dreifsetningar mjög óhag-  
stætt á sumrinu vegna hins sterka sólskins og þurru subvestanvinda.  
Var því mikil vinna lögð í að vökva plönturnar eftir dreifsetningu,  
og má vafalaust þakka því, að ekki virtist mikið af dreifplöntum far  
forgörðum á þessu sumri.

Kostnaður við dreifsetninguna varð alls rúmlega 23.000 kr.,  
eða 6,1 eyrir á plöntu (græðlingar meðtaldir).

A eftir töflunni yfir dreifsetningu 1955 kemur svo önnur yfir  
plöntur til dreifsetningar á vori komanda. Hið helzta, sem þar gæti  
reynzt oftalið, er broddgrenið frá Sapinero. Það var mjög skemmt í  
toppinn eftir s.l. vetur - MacLeod sitkagrenið raunar líka (en  
Homer sitkagrenið alveg óskemmt) - og gæti hið sama orðið uppi á ten-  
ingnum nú líka. Kannski er heldur ekki mikil eftirsjá, þótt nokkuð  
fari forgörðum af broddgreninu fyrir dreifsetningu, þar eð allar  
sögur herma lítið ágæti þessarar trjátegundar.

Afhentar plöntur. Hér fer á eftir tafla yfir afhentar plöntur  
úr græðireitnum á s.l. vori. Reyndust þar rúmlega 14.000 fleiri en  
niðurstaða talningar haustið áður sýndi. Rauðgrenið varð að visu  
7.000 ferra en áætlað, en birki lerki og skógarfura miklu fleiri.  
Mistök þau urðu í sambandi við ribsíð, að við urðum innligna með um  
600 plöntur af því, sem tóku allmikið pláss. Þar eð sala á ribsí  
gefur ágætán arð, væri óskilegt, að slíkt þyrfti ekki að koma fyrir  
aftur.

Vorið 1954 varð eftir nokkurt magn af 2/2 lerki, sem tekið var  
upp s.l. vor. Voru plöntur þessar geysistörrar ofanjarðar, en reynd-  
ust, þegar til kom, hafa alltof lítið rótarkerfi miðað við hæð.  
Vanhöld á þeim eftir gróðursetningu urðu mjög mikil, einsog nefnt  
verður síðar. Þessi reynsla sýnir, að ekki má láta lerki standa 3  
sumur í dreifbeði, a.m.k. ef það verður ekki fyrir því meiri topp-  
skemmdum.



Dreifjöntun á Hallormsstað 1955:

✓ Rauðgreni:

Norsku staðbrigðin 10, 2/0:		
Mittre Hedmark....	6.287	
Namdal ytre .....	13.753	
Höylandet .....	7.403	
Vestfold .....	5.063	
Vang, Hedmark ....	2.692	
Sör-Helgeland ....	8.672	
Sparbu .....	10.345	
A 300 .....	5.860	
O 200 .....	6.134	
Rana .....	4.788	70.999
Drevja, Vefsen, Noregi, 2/0 ...		93.368
Baden, Þýskalndi, 2/0 .....		2.335
4 staðbrigði norsk, 2/3 & 3/3 .		<u>9.633</u>
		176.335

*grætt allt 1918*

✓ Sitkabastarður:

Lawing, 3/0 .....	15.604	
Lawing, 2/0 .....	<u>50.598</u>	66.202

*grætt 57*

✓ Hvítgreni:

Granite Creek, 2/0 .....	19.398	
Tok Junction, 3/0 .....	5.780	
Glennallen, 3/0 .....	1.455	
Alaska Hwy., 3/0 .....	400	
Moose Pass, 3/0 .....	5.536	
Falkriver, 3/0 .....	<u>5.128</u>	37.697

✓ Sitkagreni:

MacLeod, 3/0 .....	15.697	
Seward, 2/0 .....	29.988	
Homer, 2/2 .....	<u>969</u>	46.654

✓ Broddgreni:

Sapinero, 2/0 .....	17.967	
Denver, 2/0 ... <i>Blágræni</i> .....	<u>3.230</u>	21.197

✓ Blágreni, Colorado, 4/0 .....

1.404

✓ Fjallapöll, MacLeod, 4/0 .....

12.322

✓ Broddfura, Hallormsstaður, 2/0 .....

160

✓ Skógarfura, Schwarzwald, 2/0 .....

1.500

✓ Síberískt lerki, Hakaskoja, 2/2 .....

2.310

✓ Hengibjörk:

Finnland, 2/0 .....	680	
Rognan, 3/0 .....	<u>340</u>	1.020

Flyt 366.301

Dreifsetning 1955 (framhald).

	Fluttar	366.801
<u>Reynir:</u>		
Hrafnkellsstaðir, 2/0 .....	3.816	
Ymsir staðir, 2/2 .....	1.443	5.259
Barrtré og lauftré alls		372.060
<u>Græðlingar:</u>		
Pingviðir .....	4.000	
Gulviðir .....	2.000	
Heggur .....	400	
Alaskaösp, Hallormsstað .....	450	
Alaskaösp, Tumastaðir .....	300	7.150
<u>Dreifsetning alls</u>		<u>379.210</u>

Plöntur til dreifsetningar á Hallormsstað 1956:

Larix europea, Schlitz, Þýzkaland, 2/0 .	1.300	✓
Larix europea, Boxbacka, Finnll., 2/0 ...	540	
Larix dahurica, Boxbacka, Finnll., 2/0 ..	440	L. G. kvik?
Larix sibirica, Chebalinsky, Altai, 2/0	8.200	
Pinus aristata, Fairplay, Colo., 2/0 ...	1.750	
Pinus silvestris, Troms dalir, 3/0 .....	24.500	
Picea abies, Drevja, Vefsen, 3/0	67.800	
" " Trysil, 2/2/2 .....	650	
" " Rana, 2/2/2 .....	240	68.690
Picea Engelmanni, Colo., 2/3 .....	11.110	
Picea pungens, Sapinero, Colo., 3/0 ....	141.400	
Picea glauca, Moose Pass, 2/3 .....	2.510	
Picea sitchensis, Seward, 2/3 ...	3.000	
" " Homer, 2/2 ....	1.625	
" " Homer, 3/0 ....	6.900	
" " MacLeod, 3/0 ..	149.000	160.525
Betula pubescens, Bæjarstaður, 3/0 .....	8.500	
Betula papyrifera, Lazy Mount., 2/2 ....	3.900	
Ulmus montana, Rognan, 1/0 .....	6.000	
<u>Alls</u>	<u>439.365</u>	

Afhentar plöntur (framhald af bls. 7).

Þess verður loks að geta hér, að s.l. vor kom greinilega í ljós, að óhjákvæmilegt verður að koma upp fyrir vorið skýli til að sortera í söluplöntur og pakka þeim. Skilyrðin til þess eru með öllu óviðunandi einsog er, þar að þetta hefir verið gert undir berum himni.

Kostnaður við upptöku, sortéringu og þökkun söluplantna reyndist tæplega 19.500 kr., eða um 11,7 auru á plöntu. Er þá ekki talið inn kostnaður við flutning plantnanna til hafnar eða á flugvöll.

Plöntur afhentar úr græðireitnum 1955:

✓ Birki .....	42.987	
✓ Reynir .....	2.610	
Þingviðir .....	905	
Guilviðir .....	1.315	} Rana 73 15.607 } Hmna 73 20.163 } Solur 3/3 19.300 } Trysil 73 2.750
Ribs .....	198	
Sólber .....	11	
✓ Rauðgreni .....	50.663	
✓ Síberískt lerki .....	49.148	1/2 Hak. 40.600 + Hak 2/3 400
✓ Sitkagreni .. <i>Prigol. Bay</i> 3/2	729	- Prig. Bay 400
✓ Skógarfura .....	17.545	1/2 Tr. dala 4.160 1/2 Hamaröy 900
✓ Hvítgreni <i>72/3</i> .....	186	1/10 Tr. innh. 6.000 3/6 Hamaröy 3.000
	<u>Alls 166.297</u>	

Söluplöntur á vori komanda. Skýrsla um talningu á söluplöntum fyrir vorið er ekki höfuð hér með, þar eð Einar Samundsen hefir væntanlega skilað henni.

Orsökkin til hins óskaplega falls í plöntuframleiðslunni þetta vor er fyrst og fremst, hve sumarið 1952 var stutt og kalt. Spírun var þá mjög slæm og plöntur þroskuðust illa. Þess ber og að minnst, að 1952 var sáó hér geysimiklu af sitkagrenifræi (líðlega 12 kg í 203 m<sup>2</sup>), en aðeins fjórðungur þess var undir gleri, og var því varla von, að vel tækist til, einsog veðráttu var hátt að þetta sumar.

Ennfremur hefir blágrenið, sem sáó var til 1951, verið afar lengi á leiðinni, svo að það mun fyrst að ráði koma á markaðinn vorið 1957.

Loks er þess að geta, að skógarfuran, sem sáó var til 1953 og nú kemur á markað, brást gersamlega. Þau 4 kg, sem sáó var, hefðu átt að gefa nokkra tugi þúsunda plantna, en aðeins 6 þúsund reynast söluhafar.

Vatnsveita. Efnið í hina sjálfvirku vatnsveitu, sem þantað var s.l. vor, kom ekki hingað fyrr en í haust, en hægt verður að setja veituna upp fyrir vorið. Af vatnsveitu þessari átti að leiða bæði sparnað og öryggi í rekstri stöðvarinnar.

5. Gróðursetning.

Gróðursett var í skóginn sem hér segir:

Síberískt lerki:

Innan Króklækjar við línu 2, Hakaskoja 2/2 .....	750
Utan Ormsstaðagrundar, Hakaskoja 2/2 .....	800
Innan Króklækjar milli línu IV og V, neðan línu I, Hakaskoja 2/3 1.150 og Hak. 2/2 900	2.050
Ofan Atlavíkur, Hakaskoja 2/3 345 og Hak. 2/2 1.740 .....	2.085

Innan Atlavíkur (bætt í eldri gróðurs.), Irkutsch 2/2/2 350  
Innan Króklækjar (bætt í eldri gróðurs.), Hak. 2/3 ... 190  
Neðst í Mörkinni (skjólbelti), Hakaskoja 2/3 ..... 200 6.425

Rauðgreni:

Neðst í Lýsishól: Solör 3/3 1.850  
Trysil 2/3 1.000  
Umeå 2/3 750  
Rana 2/3 525 ..... 4.125

Sitkagreni:

Neðst í Lýsishól: Pigot Bay 3/2/2 440  
Óviss uppr. 2/2 100 ..... 540

Hvítgreni:

Neðst í Lýsishól: Kenai 2/2/3 ..... 150

Bergfura:

Á Atlavíkurkletti: Úrstavik ..... 200

Skógarfura:

Á Atlavíkurkletti: Innhavet 2/2/2 475  
Innhavet 3/0 40  
Troms dalir 2/2 150  
Óviss uppr. 2/2 150 ..... 815

Gróðursetning alls 12.255

Þetta er heldur meiri gróðursetning en áætlun skógarvarðafund-  
aðins segir fyrir um. Ástæðan til þess að vikið var frá áætluninni,  
er þessi:

Miklar toppskemmdir urðu á Hakaskojalerkinu, sem var til sölu.  
Ákveðið var að afgreiða ekki plöntur, sem væru kaldar lengra niður  
en til miðs. Var þá eftir nokkuð magn, sem annað hvort varð að  
kasta eða freista að gróðursetja hér í skóginum. Síðari kosturinn  
var tekinn, og var svo að sjá í haust, að vanhöld hefðu orðið mjög  
lítil á gróðursetningu þessara plantna. Þá bar allmikið á toppskemmdum  
um á rauðgreninu (einkum Solör) og sitkagreninu. Toppskemmdar plöntur  
voru ekki afgreiddar héðan, en í þess stað gróðursettar hér.  
Vanhöld á þeim í sumar urðu nær engin.

Önnur saga var með 2/3-Hakaskojalerkið. Vanhöld á því urðu  
geysileg, líklega um 70%. Var þó miklu til kostnað að vanda gróðurset-  
ningu þess sem bezt, t.d. látnir 4 hnefar af mold úr græðireitnum  
með hverri plöntu (þar eð rötarkerfið var mjög lítið). Með einum  
150 plöntum var látin álíka mikil græðireitsmold, sem var ~~XXXXXX~~  
gegnbleytt. Þær plöntur lifðu að heita allar.

Hvítgrenið og skógarfuran voru afgangar, sem ekki þótti ástæða  
til að senda burt.

Kostnaður við gróðursetninguna varð mjög mikill, um 16.500 kr.,  
eða til jafnaðar kr. 1,35 á plöntu. En þess ber þá að geta, að af  
þessu kostaði um 5.000 kr. að gróðursetja 2.235 2/3 Hakaskojalerki.  
Á hinum plöntunum (sem geta kallast venjulegar skógarplöntur) varð  
kostnaður kr. 1,15 á plöntu. Ef gróðursetningin á rauðgreni, sitka-



greni og hvítgreni í Lýsishól er tekin sér, reyndist kostnaður við hana kr. 1,00 á plöntu.

Innifalinn í þessum kostnaði er vinna við að leggja lim á gróðursetningarsvæðnum í rastir, en sá háttur var nú tekinn upp og gekk þá sjálf gróðursetningin miklu greiðlegar en ella og ekki nein hætt á, að limi yrði kastað ofaná plöntur, sem búið var að gróðursetja. Athugun á kostnaði við þetta verk á einu gróðursetningarsvæðanna í vor leiddi í ljós, að það myndi kosta um 1.500 kr. á hektara með líl magni af limi og hér er víðast í skóginum eftir sterka grásjun. Af 7 manns, sem unnu verkið, voru 5 stúlkur.

### 6. Byggingar.

Haldið var áfram að vinna nokkuð í verkafólksbústaðnum. Lokið var við snyrtiherbergi á ganginum uppá loftið og lokið var við norðurstafnsherbergið. Þá voru gólfirnir niðri máluð. Keypt var ný eldavél í húsið og 2 ofnar í herbergin uppá lofti.

Nú eru í húsinu 3 svefnherbergi fyrir verkafólk, er rúma 15-16 manns, 1 herbergi fyrir ráðskonu og annað fyrir verkstjóra, auk skrifstofu verkstjórans. Enn er miðluti loftsins óinnréttaður. Þar myndi heppilegast að innrétta smekklega baðstofu með arni og bekkjum meðfram veggjum, er nota mætti sem svefnpláss.

Að utan var þak hússins, hurðir og gluggar málað á ný. Gamli járnskálinn var og málaður ~~XXX~~ utan, þar er fyrirsjáanlegt er, að hann mun verða að standa enn um nokkur ár.

### 7. Vegagerð.

Í sambandi við endurgirðingu á Bjarginu var jarðbýta látin laga fara svonefndan Skriðdalsveg uppá Bjargsel, svo að nú má skrónglast þangað á jeppum. Leiðin er sem næst 1,7 km. Samt er enn ófundin viðunandi leið uppá Hólabörðin nálægt húsmæðraskólanum.

Þá var ruddur rúmlega 200 m langur nýr vegur í áframhaldi af Stekkjarstíg ofanvið Ormsstaðalón og gamli vegurinn lagfærður áalítið, m.a. settur svelgur í hann á einum stað, þar sem oft varð ófært á vetrum.

Nýi spottinn gerir nú kleyft að hefjast handa um skógarhögg uppundir miðjan Lýsishól, þar sem er eitt ákjósanlegasta land til grenigróðursetningar í öllum skóginum. En óhjákvæmilegt mun verða að malbera þennan veg, ef hann á að vera fær allt árið.

Loks má geta þess hér, að Vegagerð ríkisins lét byggja upp nýja 6 m breiðan þjóðveg frá Dýasi inná Kliftjörn gegnum Ormsstaðamýrar og Ormsstaðatún. Er þessi kafli um 850 m langur og hía mesta samgöngubót í skóginum, ekki sízt að vetrarlagi. Verður hann ventanlega malborinn á vori komanda.

Hafist var handa á þessu sumri við að lagfæra svæðið kringum verkafólksbústaðinn, jafnaðir moldarhaugar og líparítmöl borin í. Áskilegt væri að geta komið umhverfi hússins sem fyrst í fagurt hori. Uppdráttur hefir verið gerður að eins konar garði kringum húsið, og voru í sumar fluttar nokkrar sembrafurur og settar niður sem fyrsta vísir að garði þessum.

### 8. Landmælingar.

Á s.í. vetri var teiknað kort af svæðinu milli Kerlingarár og Jökullækjar eftir mælingum þeim, sem gerðar voru sumrin 1953 og 1954, en þetta hefir hingað til verið aðalathafnasvæðið í skóg-

inum. Er kortið í mælikvarðanum 1:2000.

Gerðir voru nákvæmir uppdrættir í mælikvarða 1:1000 af öllum svæðum, sem gróðursett hefir verið í til ársins 1954. Reyndist sama löggö gróðursetning 1906-1954 (að báðum árum meðtöldum) um 15,5 ha, en erlendar trjátegundir alls 19 talsins. Aftir er að gera uppdrætt af gróðursetningarsvæðum 1955.

Öll horn skógargirðingarinnar, Markargirðingarinnar og tjuggirðingarinnar á Hallormsstað voru auðkennd fyrir loftmyndatöku. En því því miður misheppnaðist myndatökan, svo að vinna verður upp aftur verkið við merkingarnar, þegar næst verður myndað.

## 9. Tjáninglingar.

Lítið var gert í þessu efni á árinu. Þó var mældur birkiskógur á 0,1 ha við Stekkjarstíg neðst í Lýsishól. Var tilgangurinn að sjá hver myndi vera vöxtur í birkiskógi, sem telja mátti í samlegum vexti. Baldur Þorsteinsson reiknaði út niðurstöður, en þær urðu:

Trjáafjöldi 2.200 á ha.  
Aldur ca. 29 ár.  
Meðalhæð 6,0 m.  
Hæsta tré 9,0 m.  
Vöxtur 9%.  
Ársvöxtur 2,5 m<sup>3</sup> á ha.

Annars voru aðeins mæld nokkur einstök tré til gamans. Niðurstöður urðu þessar:

	Hæð í m	Þvm. í cm
Hæsta lerkitréð frá 1922 .....	11,85	25,3
Stærsta blágreinið í Efri-Mörkinni .....	11,00	33,0
Hæsta rauðgreinið í Efri-Mörkinni .....	8,75	13,3
Ársproti þess var s.l. sumar 55 cm langur og hinn langlangsti á nokkru grenitré hér á sumrinu.		
Hæsta tréð í Guttormslundi .....	8,30	-

## 10. Nokkur orð um vöxt og þrif trjágróðurins hér 1955.

Birkiskógurinn tældist allaugaður 2. júní og lauffall varð 5. - 15. október.

Vöxtur hinna ýmsu tegunda var mjög misjafn á þessu sumri. Birki óx þest allra tegunda, miðað við vöxt næstliðin ár, en suat síberíska lerkir óx afbrigðisvel, einkum í Guttormslundi.

Vöxtur villta birkisins hér í skóginum varð auðvitað mestur í ungskógi. Allt að 50 cm ársprotar hafa fundist á ungum birkitrjám á víðavangi, og víða um 50 cm. Alaskabirki og ísl. birki í græðireitnum óx líka þrýðilega.

Ársprotar lerkisins í Guttormslundi voru greinilega lengri en 1954, en ekki eins langir í gróðursetningu frá 1951.

Greni- og furutegundir uxu áþrændi verr en 1954. Þetta er einna greinilegast á skógarfuru, kontortafuru og sitkagreni. Sitkagrenið, sem gróðursett var 1949, hefir ekki síðustu árin haft eins stutta ársprotar og í sumar. Hlýtur hinn óvenjumikli þurrkur að valdi þar einhverju um. Rauðgreini óx allvel, en greinilega minna en árið áður.

Einsog verið hefir venja skógarvarðarins á Austurlandi undanfarna ár, mældi ég lengd ársprotar í heilli röð í nokkrum gróður-

setningum. Er ákveðin röð merkt í hverjum reit, svo að næstu árin má mæla sömu tré til samanburðar. Hér set ég aðeins meðallengd (skammtafað ml.) ársprotu í röð og af hve miklum fjölda trjáa, lengsta ársprotu (l.á.), sem tekst að finna í einstakri gróðursetningu, og hesta tré (h.t.).

Hér koma niðurstöðurnar:

Abies lasiocarpa í Efri-Mörkinni. Gróðursettur 1936. Ml. af 13 trjám 11,9 cm. L.á. 34 cm. H.t. 2,60 m.

Picea pungens í Efri-Mörkinni. Gróðursett 1936. Ml. af 45 trjá 8,1 cm. L.á. 34 cm. H.t. 2,70 m.

Innan við Króklæk voru 1936 gróðursett hvað innanum annað Picea Engelmanni og pungens. Hér er mæling á ársprotum úr einni röð, þar sem þáðar tegundir eru sítt á hvað og vaxtarskilyrði ættu að vera hl. sömu:

Picea Engelmanni. Ml. af 19 trjám 15,5 cm. næstu trén og ársprotalengd þeirra:

1. 4,00 m - 25 cm

2. 3,40 " - 37 " l.á. í gróðursetningunni.

3. 3,10 " - 35 "

Picea pungens. Ml. af 9 trjám 8,8 cm.

Pinus silvestris á Atlavíkurstekki, gróðursett 1941. Ml. af 18 trjám 23,2 cm. L.á. 41 cm. H.t. 2,90 m.

Pinus contorta var. latifolia á Atlavíkurstekki, gróðursett 1941. Ml. af 30 trjám 31,8 cm. L.á. 44 cm. H.t. 3,25 m.

Picea glauca á Atlavíkurstekki, gróðursett 1940. Ml. af 16 trjám 9,1 cm. L.á. 19 cm. H.t. 2,40 m.

Picea sitchensis í Lýsishól, gróðursett 1949. Ml. af 22 trjám 11,6 cm. L.á. 30 cm. H.t. 1,50 m.

Larix sibirica milli Kerlingarár og Króklækjar, gróðursett 1951. Hér voru ekki mældir ársprotar eins og í hinum reitunum, en máli brugðið á næstu trén. H.t. 1,85 m og fjöldamörg á bilinu 1,50 - 1,7 m, en flest sennilega kringum 1 m. L.á. 53 cm, en ml. líklega um 25-30 cm.

Í flestum öðrum gróðursetningum eru trén enn svo ung og lítil, að ekki er ástæða til að mæla þau.

Þess verður að geta, að hin miklu haustfrost 1954 orsökðuð allverulegt toppkál á síberíska lerkinu, bæði hinu eldra og yngra. Fyrir því bar í sumar mjög mikið á tvítöppum í öllu lerki, einkum þó í Guttormslundi. Sama er að segja um broddgrenið, sem hefir nú mjög óreglulega toppa. Hins vegar gatti þessa lítið á öðrum tegundum, sem ljúka vexti fyrir á sumrin. En það er reynslan hér, að lerki byrjar hæðarvöxt öllum tegundum seinna og lýkur honum líka seinna.

Það er líka mjög mikill munur á því, hve blágrenið, sem sagt er vera frá Arapaho Nat. For., byrjar vöxt fyrir en broddgrenið frá sömu slóðum. Þótt ekki væri af öðru, er hægt að greina tegundirnar sundur á þessu, þar sem þær vaxa saman.

Birkimaðurur. Enginn teljandi maðurur kom í ljós við laufgun. Um mánaðamót júní/júlí fer nokkuð að bera á honum. Var það mest í eldri skógi, en minna í skógi, sem var í göðum vexti. Það var eftirtektarvert, að í Lýsishól bar mest á maðkinum í beltí samsíða hæðarlínum miðsveðis í hólum. Hvergi mun maðururinn þó hafa valdið skemmdum að ráði í þetta sinn.

Furubarrlús. Lúsin magnaðist mjög frá árinu áður í skógarfuru á Atlavíkurstekki (gróðurs. 1941). Er sýnilegt, að hún mun leggja nokkur tré að velli. Um miðjan ágúst var furan úðuð með bladani.

Þá gerði lúsin vart við sig í yngri gróðursetningum af skógarfuru við Jökullæk (frá 1949-52) og voru einstaka plöntur altekna. Hér var úðað með nikótínsúlfati.

Ískyggilegast var þó, að í sumar varð hennar í fyrsta sinn vart á kontortafurunni frá 1940. Var þegar úðað með nikótínsúlfati. Er nú eftir að sjá, hvort úðunarverk þetta ber árangur. En allmikil vinna var í það lögð og kostnaður um 1.500 kr.

### 11. Ferðalög.

Engar meiri háttar ferðir fór ég um undamið á þessu sumri. En nefna má ferð til Breiðdals ásamt skógræktarstjóra síðast í ágúst, þar sem ákveðið var stæði undir nýja skógræktargirðingu skógræktarfélags sveitarinnar og skoðaðar gróðursetningar undanfarinna ára.

Annars fór ég stuttar ferðir hér um Fljótisdalshérað og hittí að máli ýmsa menn, sem skógrækt stunda.

Ekki vannst tími til að hefja gerð spjaldskrár þeirrar, sem ræt var um á síðasta skógarvarðafundi.

### 12. Sitt af hverju.

Af erlendum gestum, er hingað komu á s.l. sumri og skoðuðu skóginn, má auk Jørgens Mathiesens, sem kom í fylgd skógræktarstjóra, nefna ritstjóra "Norsk Skogbruk", Kåre Westlund, og konu hans. Sannfremur kom hingað einn af bankastjórum Alþjóðabankans í New York, hollenzkur maður, og kona hans bandarísk. Voru gestir þessir heppnir með veður og lýstu hrifningu sinni yfir árangrinum, sem náðst hefir í skógræktinni hér.

Annars var ferðamannastraumur hingað í skóginn s.l. sumar hinn mesti til þessa. Ein afleiðing þess var, að mikill tími fór í að sýna fólki græðireitinn og annað markvert í skógræktinni. Ég held þeim tíma megi teljast vel varið, því að menn lýstu undantekningarlaust aðdáun sinni á því, sem fyrir augu bar, spurðu ótrúlega margs um skógræktarmál og hlýddu af mikilli athygli á fróðleik þann, sem við staðarmenn gátum miðlað um starf okkar og aðskiljanlegar náttúrur trjágróðurins. Er ég sannfærður um, að þetta fólk hefir farið héðan með þekna trú á þýðingu og framtíð skógræktar í landinu.

Skozkur skógræktarstúdent frá Edinborg, Sandy Macpherson að nafni, vann hér í skógræktinni í tæpa tvo mánuði í sumar. Reyndist hann hinn ágætasti piltur og gat frætt mann um ýmislegt, einkum varðandi lerkirækt, en lerkir er eitt mesta eftirlatistré skozkra skógræktarmanna, að hans sögn. Mætti vel verða áframhald á því, að skozkir skógræktarstúdentar ynnu hér, ef þeir óska þess.

-----

Hér mun nú hafa verið greint frá hinu heizta, sem gerzt hefir og framkvæmt hefir verið í skógræktinni hér á Hallormsstað á árinu 1955. Viða hefði verið freistandi að geta þess, um leið og rætt var um einstök atriði, hverjar óskir við berum fram um nýjar framkvæmdir og hverju er ábótavant til þess að hægt sé að reka starfseminu hér á sem hagkvæmastan hátt. En þessi skýrsla er tæplega vettvangur til þess. Rammi hennar myndi áreiðanlega gliðna algerlega, ef það væri gert.

Ekki er hægt að setja lokapunktinn aftanvið, án þess að nefna það, sem reikningarnir sýna þó ljósast, að verullega hefir verið farið framúr kostnaðaráætlun þeirri, sem gerð var fyrir reksturinn hér á skógarvarðafundinum s.l. vetur. Ástaðurnar til þess eru margar og



myndi langt mál að skýra þær. En ég held óhætt sé, að segja, að mjög erfitt hafi verið að komast hjá þessu einsög á stöð. En einnig mætti fara rök fyrir því, þótt ekki verði gert hér, að áætlun skógarvarðafundarins var þannig, að ógerlegt hefði verið að fylgja henni. Hún hefir í raun reynzt of ófullkomin. Er þetta atriði, sem skoða verður gaumgæfilega á næsta skógarvarðafundi.

Hallormsstað 16. janúar 1956

Sig-Blöndal